

Συνεργασία ΤΕΕ, ΕΤΕ, ΥΠΕΚΑ για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων

H συνεργασία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας με το υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την υλοποίηση προγραμάτων ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων, με ευνοϊκή δανειακή χρηματοδότηση και συμμετοχή των μηχανικών στην υλοποίησή τους, επισφραγίστηκε σε κοινή συνέντευξη Τύπου που παραχώρησαν οι Γιάννης Αλαβάνος, πρόεδρος του ΤΕΕ και Απόστολος Ταμβακάκης, διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου της Εθνικής, παρουσία της υπουργού ΠΕΚΑ Τίνας Μπιρμπίλη.

«Ως Τεχνικό Επιμελητήριο δηλώνουμε “παρόντες” για συνεργασίες που θα αθήσουν την ανάπτυξη και θα ενδυναμώσουν την οικονομία» δήλωσε ο πρόεδρος του ΤΕΕ, Γιάννης Αλαβάνος, χαρακτηρίζοντας σημαντική την πρωτοβουλία της Εθνικής Τράπεζας, που ανακοίνωσε το πρόγραμμα «Ενεργειακή Εθνοστέγη», το οποίο σύμφωνα με τις δηλώσεις του κ. Ταμβακάκη, ανάμεσα σε άλλα θα προβλέπει τη δυνατότητα χρηματοδότησης εργολάβων - μηχανικών. Για έργα που έχει εγκριθεί, η χρηματοδό-

τησή τους από την ΕΤΕ, θα προβλέπεται πρόγραμμα παράλληλης χρηματοδότησης του μηχανικού – εργολάβου, με βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο κινήσεως για την ολοκλήρωση του έργου. Αυτό θα αποτιληρώνεται από το επισκευαστικό δάνειο του ίδιωτη - ιδιοκτήτη όταν το έργο ολοκληρωθεί και πιστοποιηθεί. Επίσης, ο κ. Αλαβάνος υπογράμμισε ότι το ΤΕΕ, αλλά και το ΤΣΜΕΔΕ, είναι έτοιμα, με αξιοποίηση μέρους των αποθεματικών του Ταμείου να προωθήσουν τέτοιες συνολικές δράσεις που θα οδηγήσουν στην έξοδο από τον κυκεώνα της «κρίσης», με ευνοϊκές επιδράσεις στην οικονομία και την απασχόληση.

Οι κ.κ. Αλαβάνος και Ταμβακάκης στις τοποθετήσεις τους αναφέρθηκαν στη μακρά και σταθερή συνεργασία μεταξύ ΤΕΕ και Εθνικής Τράπεζας από το 1956. Ο πρόεδρος του ΤΕΕ τόνισε ότι «Αφετηρία της συνεργασίας με την Εθνική υπήρξε η διάταξη του τότε υπουργού Συγκοινωνιών Κων/νου Καραμανλή, που αποδέσμευε τους μηχανικούς από το επίπεδο της οικονομικής συναλλαγής με τους εργοδότες - πελάτες τους και έτσι αναδείκνυε ως επίπεδο συνεργασίας την ποιότητα της πνευματικής

τους εργασίας. Κάτι που σήμερα έχει απόλυτη επικαιρότητα, όχι λόγω του νομοσχεδίου για τα κλειστά επαγγέλματα, που δεν περιλαμβάνει τους μηχανικούς, ούτε λόγω ισοπεδωτικής λογικής. Άλλα γιατί πρέπει να υπάρξει ένας μακροχρόνιος σχεδιασμός, με κλαδικές πολιτικές, με έμφαση στην ποιότητα και την αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού.

Μετά από 54 χρόνια συνεργασίας, η ΕΤΕ οφείλει να στηρίζει με προγράμματα έναν από τους μεγαλύτερους πελάτες της. Επίσης, επειδή το ΤΣΜΕΔΕ είναι ένας μεγάλος μέτοχος της, όπως και τα περισσότερα ασφαλιστικά ταμεία, θα πρέπει να αναπτύξει τέτοιες δράσεις που θα τονώσουν μια οικονομία, που θα παράγει και θα δημιουργεί θέσεις απασχόλησης. Αυτό αποτελεί τη λύση για το ασφαλιστικό ζήτημα. Σήμερα, γίνονται αποδεκτές προτάσεις διεύρυνσης και αναβάθμισης αυτής της συνεργασίας προς όφελος όχι μόνο των μηχανικών, αλλά της κοινωνίας, που περιμένει αγωνιωδώς τρόπους και προτάσεις διεξόδου». Ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου της Εθνικής Τράπεζας σημείωσε ότι «η συνεργασία μεταξύ των δύο φορέων έχει ξεκινή-

σει από το 1956 και έχει αποκτήσει μία σταθερή διαχρονικότητα. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, γίνονται οι πληρωμές των μηχανικών της χώρας μας, μετά από σχετική εκκαθάριση συναλλαγών που κάνει το Τεχνικό Επιμελητήριο της χώρας.

Στη συνέντευξη Τύπου αναφέρθηκε, επίσης, ότι: «Η Εθνική Τράπεζα, σε συνεργασία με το ΤΕΕ, συμμετέχει στο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων, όπως θα καταρτιστεί στις λεπτομέρειές του από το αρμόδιο υπουργείο. Όταν διατυπωθεί η τελική μορφή των σχετικών ρυθμίσεων, θα χρηματοδοτηθούν όσα νοικοκυρία θελήσουν να αξιοποιήσουν τα προνόμια του προγράμματος για την ενεργειακή αναβάθμιση των σπιτιών τους, καθώς και όσοι μηχανικοί χρειαστούν κεφάλαια κινήσεως για την απαιτούμενη ρευστότητα της επιχεί-

ΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ, ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΚΑ

Ξεκινά άμεσα το «Εξοικονομώ κατ' οίκον»

«Η σημασία της εξοικονόμησης ενέργειας από τα κτίρια, τόσο για την επίτευξη των εθνικών στόχων, όσο και για τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου είναι μεγάλη. Η πιο φτηνή ενέργεια και η πιο φιλική στο περιβάλλον είναι αυτή που δεν καταναλώθηκε ποτέ». Αυτό τόνισε η υπουργός ΠΕΚΑ, Τίνα Μπιρμπίλη, στη συνέντευξη με θέμα την ενεργειακή απόδοση κτιρίων, που διοργάνωσε η Εθνική Τράπεζα και το Τεχνικό Επαγγελματικό Επιμελητήριο. Η κα Μπιρμπίλη αναφέρθηκε στις ρυθμίσεις του υπουργείου για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων. Αναφερόμενη στην πρεσία υλοποίησης του προγράμματος «εξοικονόμησης κατ' οίκον», η κυρία Μπιρμπίλη επισήμανε: «Προχωράμε με όλες τις απαιτούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις, που θα μας επιτρέψουν να είμαστε έτοιμοι το καλοκαίρι να προκηρύξουμε το πρόγραμμα. Η KYA του KENAK έχει ήδη υπογραφεί. Εντός του μήνα θα έχει ολοκληρωθεί

διαδικασία συμβάσεων του ΤΕΜΠΜΕ με τις τράπεζες, καθώς και το απαιτούμενο λογισμικό και μητρώο των επιθεωρητών, που θα υποστηρίξει όλο αυτό το εγκείρημα. Για την ενημέρωση του κοινού, θα υπάρξει ένα γραφείο αρωγής που θα δίνει τις κατάληξης πληροφορίες στους ενδιαφερομένους, ενώ παράλληλα θα τεθεί σε λειτουργία ένας σημαντικός μηχανισμός ενημέρωσης».

Η υπουργός προανήγγειλε την εφαρμογή αντίστοιχων προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας και στον δημόσιο κτιριακό τομέα, καθώς και στα νοσοκομεία της χώρας. Απαντώντας σε ερωτήσεις και παρεμβάσεις η κα Μπιρμπίλη, είπε ότι, παρά το γεγονός ότι η οικονομική συγκυρία είναι δύσκολη, η συμμετοχή των νοικοκυρίων στα προγράμματα κινήτρων εξοικονόμησης ενέργειας θα είναι προς όφελος όχι μόνον του περιβάλλοντος και της ανάπτυξης αλλά και της «τσέπης» τους, αφού υπολογίζεται ότι οι εργασίες ενεργειακών παρεμβάσεων μπορούν να αποσβεστούν σε 2,5 χρόνια και να έχουν οικονομικό όφελος τα νοικοκυρία. Η υπουργός είπε ακόμη ότι τα επίσημα στοιχεία και οι μελέτες δείχνουν ότι αυτοί που καταναλώνουν περισσότερη ενέργεια είναι οι πιο αδύναμοι οικονομικά. Για τον KENAK η κα Μπιρμπίλη είπε ότι δεν είναι απλώς μια προσπάθεια ενσωμάτωσης της ευρωπαϊκής πρακτικής και νομοθεσίας, αλλά μια προωθημένη θεσμική και τεχνική παρέμβαση, από την εφαρμογή της οποίας θα διαπιστωθούν τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση και διόρθωση.

ρησής τους, κατά τη φάση υλοποίησης των έργων ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων. Το πρόγραμμα χρηματοδότησης των μηχανικών θα γίνει σε συνεργασία και με ΤΣΜΕΔΕ, το οποίο επεξεργάζεται μεθοδολογία ώστε να μπορεί να εκδίδει εγγυήσεις γι' αυτά τα ιδιωτικά έργα».

Χρηματοδοτήσεις

Στη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου, απαντώντας σε δημοσιογραφικές ερωτήσεις ο κ. Ταμβακάκης έδωσε τη διαβεβαίωση ότι «το ελληνικό τραπεζικό σύστημα παραμένει ισχυρό» και σημείωσε ότι «όσα ακούγονται για τις τραπεζικές καταθέσεις είναι υπερβολικά και δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα έχει αντέξει

πολύ καλά καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης και θα παραμένει ισχυρό και στο μέλλον. Ο μέσος δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας των ελληνικών τραπεζών υπερβαίνει το 9% και οι δείκτες ρευστότητάς του διατηρούνται σε καλά επίπεδα». Ο ίδιος ανακοίνωσε ότι η ΕΤΕ χρηματοδοτεί μεγάλες επενδύσεις, συνολικής εξίσας 1,44 δισ. ευρώ, σε αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα, μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς και μονάδες βιοαερίου και βιομάζας, με δανειοδότηση συνολικού ύψους 855 εκατ. ευρώ. Αυτές που έχουν ολοκληρωθεί και λειτουργούν, αντιστοιχούν σε επενδύσεις αξίας 668 εκατ. ευρώ και παράγουν ηλεκτρική ενέργεια, περίπου, 460 MW. Με χρηματοδότηση της ΕΤΕ, λοιπόν, σήμερα παράγεται το 43% της συνο-

βολταϊκά, το 12% της συνολικής ενέργειας από μικρά υδροηλεκτρικά και το 57% της συνολικής ενέργειας από βιοαέριο και βιομάζα».

Ενεργειακή φτώχεια

Ο κ. Αλαβάνος, απαντώντας σε δημοσιογραφικές ερωτήσεις, τόνισε ότι σήμερα υπάρχει το φαινόμενο της «ενεργειακής φτώχειας», που αγγίζει ποσοστό μεγαλύτερο του 20% του πληθυσμού και το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του είναι ότι η ενεργειακή σπατάλη με οικονομική επιβάρυνση του εισοδήματος πλήττει ιδιαίτερα τα φτωχά και μεσαία εισοδήματα, που δεν έχουν εξασφαλίσει να κατοικούν σε κτίρια με σωστή ενεργειακή απόδοση και συμπεριφορά, υπογραμμίζοντας ότι τα μέτρα και τα κίνητρα

που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων έχουν κοινωνικό χαρακτήρα, παράλληλα με τα οφέλη που φέρνουν για την οικονομία, την ανάπτυξη, το περιβάλλον και την απασχόληση. Επίσης, ο κ. Αλαβάνος, απαντώντας για τις ρυθμίσεις περί ημιυπαίθριων χώρων κλπ., του υπουργείου Περιβάλλοντος, τόνισε ότι το ΤΕΕ από το 1985, που τέθηκε σε εφαρμογή σχετική πρόβλεψη του ΓΟΚ, έχει σταθερή θέση και μέτωπο για την αντιμετώπιση και πάταξη της αυθαίρετης δόμησης και των πολεοδομικών υπερβάσεων.

Στη συνέντευξη Τύπου παραβρέθηκαν οι: **Μανώλης Δρακάκης**, Α' αντιπρόεδρος Δ.Ε. ΤΕΕ, **Χρήστος Σπίρτζης** Β' αντιπρόεδρος Δ.Ε. ΤΕΕ, **Ηρακλής Δρούλιας**, γενικός γραμματέας Δ.Ε. ΤΕΕ, **Κώστας Αλεξόπουλος**, πρόεδρος του Συλλόγου Μελετητών Ελλάδος, υπηρεσιακό πράγματος του ΤΕΕ και της ΕΤΕ. ▶

Δηλώνουμε «παρόντες» σε συνεργασίες για την ανάπτυξη και την απασχόληση

Oι μηχανικοί, όπως όλοι οι Έλληνες, βιώνουμε έντονα την οικονομική κρίση και τις συνέπειές της. Αισθανόμαστε γι' αυτό την ανάγκη, ως επιστήμονες, εργαζόμενοι και πολίτες, να καταθέουμε με υπευθυνότητα τις προτάσεις μας για την έξοδο απ' αυτή. Αυτό τόνισε ο Γιάννης Αλαβάνος, πρόεδρος του ΤΕΕ, και επισήμανε ότι σ' αυτή την προσπάθεια, το επιστημονικό δυναμικό της χώρας μπορεί και πρέπει να γίνει κύρια δύναμη ανάταξης. Τα περιθώρια δράσης είναι τεράστια. Η Ελλάδα είναι τελευταία στις χώρες του ΟΟΣΑ σε εισαγωγή νέων τεχνολογιών, αξιοποίησης της καινοτομίας και της έρευνας. Είναι πρώτη στις χώρες της ΕΕ στην ανεργία των νέων επιστημόνων. Ειδικότερα, ο κ. Αλαβάνος σημείωσε ότι:

Η αξιοποίηση της γνώσης και των ικανοτήτων των Ελλήνων επιστημόνων, σημαίνει περισσότερες, καλύτερες, πιο ασφαλείς θέσεις εργασίας για όλους τους εργαζόμενους. Οι Έλληνες διπλωματούχοι μηχανικοί είναι 108.000, αριθμός τριπλάσιος από το μέσο όρο των χωρών της ΕΕ. Αποτελούν το 2% του ενεργού πληθυσμού. Υπηρετούν την ανάπτυξη, την τροφοδοτούν και τρέφονται από αυτήν. Σήμερα οι μηχανικοί αντιμετωπίζουν μεγάλο πρόβλημα απασχόλησης και επισφαλείς συνθήκες εργασίας. Για το ΤΕΕ δεν νοείται αντιμετώπιση της κρίσης χωρίς στήριξη της απασχόλησης και της ανάπτυξης. Η έξοδος από την κρίση είναι εφικτή, αρκεί να ενισχυθεί με τρόπο σοβαρό και συστηματικό η απασχόληση, η ανάπτυξη και η παραγωγικότητα. Για τη χώρα, την ανάπτυξη και την έξοδο από την κρίση, οι δυνατότητες άμεσης δημιουργίας θέσεων εργασίας είναι τεράστιες.

Σήμερα είναι σημαντικό να πρωθηθούν δράσεις όπως:

- Παρεμβάσεις στα υπάρχοντα

κτίρια (εξοικονόμηση ενέργειας, ασφάλειας, λειτουργικότητας), με ελάχιστο κόστος για το κράτος.

- Εισαγωγή νέων τεχνολογιών, καινοτομικών λύσεων.

- Έργα αναπλάσεων των πόλεων.

Ο τομέας της οικοδομής, και γενικότερα της κατασκευαστικής δραστηριότητας, πρέπει να ενισχύεται σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Το διαπιστώνουμε ως πολιτική στις αναπτυγμένες χώρες που δεν είχαν στηριχθεί, όπως η Ελλάδα, τα προηγούμενα χρόνια, στην κατασκευή.

- Οι νέες κατοικίες να στηρίζονται στη βιοκλιματική αρχιτεκτονική, στην εξοικονόμηση ενέργειας, σε ένα καλύτερο πολεοδομικό περιβάλλον.

- Να υπάρξει ουσιαστική ανταπόκριση στη ζήτηση για κοινωνική κατοικία.

- Να ενισχυθούν, άμεσα, παρεμβάσεις για εξοικονόμηση ενέργειας, στατική επάρκεια και αισθητική στα υπάρχοντα κτίρια.

Σε ό,τι αφορά το περιβάλλον εν γένει:

- Κάθε στόχος πρέπει να είναι επιτεύξιμος, μετρήσιμος, επαληθεύσιμος, φιλόδοξος, και δεσμευτικός, προκειμένου να είναι αξιόπιστος.

- Και στους τέσσερις τομείς -ενέργεια, βιομηχανία, κατασκευές και μεταφορές- οι τεχνολογίες και οι διαδικασίες που είναι διαθέσιμες κάνουν δυνατή την εξοικονόμηση ενέργειας

Το πρόγραμμα «Ενεργειακή Εθνοστέγη»

Tο νέο πρόγραμμα της Εθνικής Τράπεζας για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, όπως ανακοινώθηκε από την ΕΤΕ, έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Δικαιούχοι: Όλοι οι κάτοχοι κατοικιών που θέλουν να προβούν σε ενεργειακή αναβάθμιση της περιουσίας τους.

- Ύψος χρηματοδότησης και επιτόκιο: Θα χρηματοδοτείται έως και το 100% του εγκεριμένου προϋπολογισμού για έργα ενεργειακής αναβάθμισης, με ή χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις. Χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις, το επιτόκιο θα είναι μικρότερο από το τρέχον επιπόκιο καταναλωτικών δανείων της Εθνικής Τράπεζας κατά 300 μονάδες βάσης. Με την παροχή εμπράγματων εξασφαλίσεων το επιπόκιο θα είναι βασισμένο στο euribor και μικρότερο από το τρέχον επιπόκιο των επισκευαστικών δανείων της Εθνικής Τράπεζας κατά 100 μονάδες βάσης.

- Έξοδα αξιολόγησης αιτημάτων: Η αξιολόγηση των αιτημάτων θα γίνεται δωρεάν, χωρίς επιβάρυνση των ενδιαφερομένων.

- Διάρκεια χρηματοδότησης: Η διάρκεια χρηματοδότησης θα είναι έως 5 έτη για δάνεια χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις και έως 15 έτη για δάνεια με εμπράγματες εξασφαλίσεις.

Σε όλες τις περιπτώσεις παρέχεται δυνατότητα για 12μηνη περίοδο χάριτος για την καταβολή του κεφαλαίου.

- Δυνατότητα χρηματοδότησης εργολάβων - μηχανικών: Για έργα που έχει εγκριθεί η χρηματοδότησή τους από την ΕΤΕ, θα προβλέπεται πρόγραμμα παραλληλης χρηματοδότησης του μηχανικού - εργολάβου με βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο κινήσεως για την ολοκλήρωση του έργου. Αυτό θα αποπληρώνεται από το επισκευαστικό δάνειο του ιδιώτη - ιδιοκτήτη όταν το έργο ολοκληρωθεί και πιστοποιηθεί.

και τη μείωση των εκπομπών αερίων. Πρέπει να γίνουν αλλαγές στα τεχνολογικά συστήματα και στις κατασκευές.

Για τη βιομηχανία, με την ευρεία ένοναί της, θα πρέπει:

- Να μεταβούμε από τη βιομηχανία χαμηλού κόστους στην υψηλή εξιδίκευση, όπως ταϊριάζει στο ανθρώπινο και επιστημονικό δυναμικό της χώρας.

- Να αξιοποιηθεί, επιπέλους, η γνώση και τα πιστελέσματα της ερευνητικής δραστηριότητας και να ενσωματωθούν οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

Απέναντι στην κρίση, ο καθένας (Κεντρική Διοίκηση, τραπεζικό σύστημα, τεχνικός κόσμος) πρέπει να αναλάβει το ρόλο ευθύνης που του αντιστοιχεί.

Οι μηχανικοί δίνουμε δυναμικό, διεκδικητικό, μπεύθυνο «παρόν». Έχουμε τα εργαλεία για να πετύχουμε την έξοδο από την κρίση με τις λιγότερες δυνατές συνέπειες. Για να διασφαλίσουμε μια καλύτερη μέρα για τον τόπο και τον κλάδο μας. Θα ασκήσουμε κάθε πίεση, ώστε να μη χαθεί η μοναδική ευκαιρία για τις αλλαγές που έχει ανάγκη η χώρα.

Αναλαμβάνουμε το τεχνικό κομμάτι!

Οι τράπεζες πρέπει να χρηματοδοτήσουν δράσεις με αναπτυξιακό όραμα, προς όφελος του περιβάλλοντος, χωρίς επισφάλειες. Προς αυτή την κατεύθυνση το τραπεζικό σύστημά μας πρέπει να είναι αρωγός μιας πορείας εξέλιξης και όχι πεδίο κερδοσκοπίας.

Το κράτος, με σχεδιασμό, πρέπει να επιδοτήσει ενέργειες και έργα που θα συμφωνούν με τα παραπάνω.

Σήμερα, θεωρούμε σημαντικές τις πρωτοβουλίες της Εθνικής Τράπεζας, συμφωνούμε στις περισσότερες δράσεις και περιμένουμε και άλλες τράπεζες να ακολουθήσουν το παράδειγμα της Εθνικής.

Ως Τεχνικό Επιμελητήριο δηλώνουμε «παρόντες» για συνεργασίες που θα ωθήσουν την ανάπτυξη και θα ενδυναμώσουν την οικονομία.

Το ΤΕΕ, αλλά και το ΤΣΜΕΔΕ, είναι έτοιμα να πρωθήσουν δράσεις που θα οδηγήσουν στην έξοδο από τον κυκεώνα της «κρίσης».

Το Εθνικό Κτηματολόγιο να βρει, επιτέλους,

το βηματισμό του

Tην ανάληψη πρωτοβουλιών από τη νέα Διοίκηση της «Κτηματολόγιο ΑΕ», ώστε να επιταχυνθεί και ολοκληρωθεί το έργο της σύνταξης του Εθνικού Κτηματολογίου, ζητά με επιστολή του προς τον πρόεδρό της, **Απόστολο Αρβανίτη**, ο πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γιάννης Αλαβάνος**, επισημαίνοντας ότι το ΤΕΕ, μαζί με τον ΔΣΑ, το ΓΕΩΤΕΕ και το Σύλλογο των Συμβολαιογράφων, έχουν υποβάλει σχετικές και ουσιαστικές προτάσεις προς την κατεύθυνση αυτή. Αναλυτικότερα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ αναφέρει:

Τον Απρίλιο του 1994, το ΤΕΕ παρουσίασε την πρώτη πρότασή του για το Κτηματολόγιο, στη βάση της οποίας δρομολογήθηκε το πρόγραμμα κατάρτισής του. Στα 16 αυτά χρόνια, οι Έλληνες μηχανικοί, τόσο αυτοί που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα (ΟΚΧΕ και «Κτηματολόγιο ΑΕ»), όσο και όσοι απασχολούνται στον μελετητικό κλάδο, συνεπικουρούμενοι από σωρεία άλλων επιστημόνων, πέτυχαν την ανάπτυξη μίας υψηλής εγχώριας τεχνογνωσίας και εξαιρετικά ποιοτικά αποτελέσματα, χωρίς, όμως, άμεση ποσοτική αντιστοίχιση, αφού μέχρι σήμερα έχει ολοκληρωθεί μόνο το 17% του έργου (στην έκταση της χώρας το 6%), ενώ με βάση το τρέχον πρόγραμμα κτηματογράφησης των αστικών κέντρων θα έχει υλοποιηθεί μέχρι το 2012 μόνο το 40% του έργου (στην έκταση της χώρας το 10%).

Προτεραιότητα όλων πρέπει να είναι η υιοθέτηση λύσεων και επιλογών που θα προσδώσουν στις διαδικασίες κατάρτισης Εθνικού Κτηματολογίου έναν νέο ρυθμό. Στο στόχο αυτόν συνηγορεί και το γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός συμπολιτών μας έχει ήδη

υποχρεωθεί να συμβάλει οικονομικά στην υλοποίησή του, με την προσδοκία ενός ορατού αποτελέσματος, σε εύλογο χρόνο.

Τον περασμένο Δεκέμβριο είχαμε την ευκαιρία, σε κοινή συνέντευξη Τύπου, να παρουσιάσουμε τις προτάσεις του ΤΕΕ, του ΔΣΑ, ΓΕΩΤΕΕ και του Συλλόγου Συμβολαιογράφων Αθηνών -

Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου, συμφωνώντας -όλοι οι φορείς- ότι το

Εθνικό Κτηματολόγιο μπορεί να ολοκληρωθεί έως το 2016 και για την επίτευξη του στόχου αυτού καταθέσαμε ένα διεπιστημονικά τεκμηριωμένο επικαιροποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο. Μεταξύ των άλλων, τονίσαμε ότι «...το κόστος ολοκλήρωσης της κτηματογράφησης (συμπεριλαμβανομένου και του μεγαλύτερου μέρους του κόστους των δασικών χαρτών) μπορεί να καλυφθεί αποκλειστικά από τους ανταποδοτικούς πόρους του...» και ότι «κοι πρωτοτυπίες - δυσκολίες του έργου, απαιτούν τη συνεχή, σε τεχνοκρατικό πρώτα απ' όλα επίπεδο, διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα...».

Είναι γεγονός ότι η προηγούμενη ηγεσία της «Κτηματολόγιο ΑΕ» αγνόησε τις δύο αυτές βασικές παραδοχές. Παρά τις αντιρρήσεις των φορέων, επέλεξε το διαμελισμό του προγράμματος. Είναι χαρακτηριστικό ότι όταν στις 2 Απριλίου 2007, ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ εξήγγειλε την προκήρυξη των 12 συμβάσεων «ενεργών τίτλων», εμφανίζόταν βέβαιος ότι «...το 2010, με το πρόγραμμα που σας ανακοινώνω σήμερα, θα φτάσουμε τα 11,5 εκατ. στρέμματα και τα 12,5 εκατ. δικαιώματα ιδιοκτησίας. Μάλιστα, θα έχουμε ολοκληρώσει την κτηματογράφηση στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης και σε μεγάλο μέρος των αστικών περιοχών της χώρας...». Η πραγματικότητα των διέψευσε: Εισερχόμαστε στο δεύτερο τρίμηνο του 2010 και ακόμη ελάχιστες κτηματογραφήσεις έχουν ανατεθεί, ενώ οι πρώτες αντιδράσεις στα αποτελέσματα του εν εξελίξει διαγωνισμού προωνίζονται περαιτέρω καθυστερήσεις και επεισόδια δημοσιότητας, που μπορεί να λειτουργήσουν αποπροσανατολιστικά.

Γ' αυτόν το λόγο, το ΤΕΕ θεωρεί ότι η νέα διοίκηση της «Κτηματολόγιο ΑΕ» πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες στην κατεύθυνση της αξιοποίησας και της επιτάχυνσης των διαδικασιών που ήδη εκκρεμούν:

- Να γίνει δημόσια γνωστό ότι δεν θα υπάρξει καμία υπαναχώρηση. Το πρόγραμμα ανάθεσης των εν εξελίξει κτηματογραφήσεων πρέπει να επιταχυνθεί και να ολοκληρωθεί, από τη στιγμή που εκαποντάδες χιλιάδες συμπολιτών μας έχουν πληρώσει ήδη γι' αυτό.

- Να καταστεί σαφές προς όλες τις πλευρές -και το ΤΕΕ θα συμβάλει και αυτό με τη θεσμική του εκπροσώπηση- ότι υπάρχει προσήλωση στη νομιμότητα των διαδικασιών. Η σημερινή

διοίκηση, με την ιδιότητα της αναθέτουσας αρχής, οφείλει να λειτουργήσει ως θεματοφύλακας της απόλυτα ίσης μεταχείρισης όλων των συμμετεχόντων στη διαγωνιστική διαδικασία, ελέγχοντας παράλληλα αν παραβιάζεται η ηρήτρα εμπιστευτικότητας που συνοδεύει όλες τις συμβάσεις που συνάπτει η «Κτηματολόγιο ΑΕ».

Τέλος, με δεδομένο ότι στη διαγωνιστική διαδικασία μετέχει ένας σημαντικός αριθμός μελετητικών γραφείων, που έχουν ήδη συνάψει με την «Κτηματολόγιο ΑΕ» και έχουν εκτελέσει επιτυχώς συμβάσεις κτηματογράφησης, είναι κρίσιμο να διασφαλιστεί ότι μέσα από αυτήν θα παρασχεθεί ευκαιρία απασχόλησης σε όσο το δυνατόν ευρύτερο αριθμό εταιρειών, μηχανικών και άλλων επιστημόνων. Για το λόγο αυτόν, είναι εύλογο να ελεγχθεί εάν οι προτεινόμενες ομάδες μελέτης εξασφαλίζουν την απαιτούμενη από τη διακήρυξη διαθεσιμότητα και αποτελεσματικότητα στο ενδεχόμενο παράλληλης ανάθεσης περιοστέρων της μίας μελέτης στο ίδιο σχήμα. Με τον τρόπο αυτόν, η νέα διοίκηση θα διασφαλίσει όχι μόνο το νόμιμο των αναθέσεων, αλλά θα επιτύχει και στην πράξη τη διασπορά του αντικειμένου σε εταιρείες και επιστημονικό δυναμικό που έχουν δοκιμαστεί για την επάρκεια και την ικανότητα υλοποίησης τέτοιων συμβάσεων, στόχος που υπό τις σημερινές συνθήκες πίεσης στην αγορά δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών δεν χρήζει περαιτέρω ανάλυσης. Άλλωστε, πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι οι υψηλοί προϋπολογισμοί των συμβάσεων, πρωτοφανείς για μη σύνθετες συμβάσεις μελετών δεν πρέπει να συνδυαστούν με υπερουσγεντρώσεις αντικειμένου και, κατά συνέπεια, στρεβλώσεις και ανατροπές στα μεγέθη του μελετητικού δυναμικού, όπως αυτό έχει μέχρι σήμερα διαμορφωθεί και όπως είναι απαραίτητο να παραμείνει για την ολοκλήρωση του Εθνικού Κτηματολογίου.

Το ΤΕΕ -όπως προαναφέρθηκε- έχει ήδη δημοσιοποίησει τις προτάσεις του για το νέο επικειρησιακό σχέδιο, με χρονικό ορίζοντα το 2016 και είναι διαθέσιμο να μετάσχει σε έναν σύντομο και δημιουργικό διάλογο. Στη νέα διοίκηση της «Κτηματολόγιο ΑΕ» εναπόκειται να εργαστεί ώστε -με τη συνδρομή των εμπλεκόμενων φορέων- το Εθνικό Κτηματολόγιο να βρει, επιτέλους, το βηματισμό του.

Συνεχίζουμε σήμερα την παρουσίαση των προσυνεδριακών εκδηλώσεων για τη HELECO 2011, που συνδιοργανώνονται από το ΤΕΕ και τα αντίστοιχα Περιφερειακά Τμήματα. Σ' αυτό το τεύχος παρουσιάζουμε τις εκδηλώσεις που έγιναν στη Θεσσαλονίκη με θέμα τη διαχείριση των απορριμμάτων και στην Κομοτηνή με θέμα την ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων ζωνών και προστατευόμενων περιοχών.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, που σχετίζονται κυρίως με την ελλιπή αστυνόμευση της απόθεσης απορριμμάτων, την έλλειψη υποδομών, αλλά και τα κενά στο θεσμικό πλαίσιο. Στη διαπίστωση αυτή κατέληξαν οι περισσότεροι από τους ομιλητές στην προσυνεδριακή ημερίδα, με θέμα «Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων», που διοργάνωσε το ΤΕΕ/ΤΚΜ στη Θεσσαλονίκη, ενόψει της HELECO 2011.

«Κορυφαίο περιβαλλοντικό ζήτημα, με τεράστιες οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις» χαρακτηρίσεις τη διαχείριση στερεών αποβλήτων ο γενικός γραμματέας Περιβάλλοντος, **Ανδρέας Ανδρεόπουλος**, κηρύσσοντας την έναρξη εργασιών της ημερίδας και δήλωσε ότι το υπουργείο έχει υψηλές προσδοκίες από τον τεχνικό κόσμο, προσβλέποντας σε μια συνεργασία που θα εκτείνεται σε πολλά πεδία.

Η υφυπουργός Εσωτερικών,

Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, **Θεοδώρα Τζάκρη**, τόνισε ότι έχουν γίνει σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση της ορθολογικής διαχείρισης και αξιοποίησης των απορριμμάτων, ωστόσο, υπάρχουν ακόμη ενέργειες, οι οποίες θα πρέπει να υλοποιηθούν και μάλιστα άμεσα.

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Τάσος Κονακλίδης**, επισήμανε ότι στην Ελλάδα εξακολουθούμε να παλεύουμε για να ξεπεράσουμε το Μεσαίωνα των χωματερών και την αδιέξοδη -περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά- ταφή. «Δεν υλοποιούνται οι περιφερειακοί σχεδιασμοί και δεν έχουν κατασκευαστεί τα σημαντικότερα και ακριβότερα έργα, που είναι αυτά της επεξεργα-

Διαχείριση στερεών αποβλήτων

σίας» σημείωσε ο Κ. Κονακλίδης και πρόσθεσε ότι εξακολουθούν να μην υπάρχουν αξιόποτες λύσεις για επικίνδυνα στερεά απόβλητα, όπως νοσοκομειακά, λυματολάσπες, αδρανή-μπάζα, βιομηχανικά, κλπ.

Η συντονίστρια της HELECO 2011 και επιμελήτρια της Μ.Ε. Περιβάλλοντος του ΤΕΕ, **Χριστίνα Θεοχάρη**, υποστήριξε ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να βρίσκεται σήμερα σε θέση να παράγει τεχνολογία περιβάλλοντος, αλλά, δυστυχώς, εισάγει, ενώ ανακοίνωσε ότι ακόμη εννέα προσυνεδριακές εκδηλώσεις πρόκειται να πραγματοποιηθούν από τα Περιφερειακά Τμήματα του ΤΕΕ μέχρι την πραγματοποίηση της HELECO 2011.

Οι Ομάδες Εργασίας του Τμήματος

Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν τα πορίσματα τριών ΟΕ του ΤΕΕ/ΤΚΜ:

I. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων στο Ν. Θεσσαλονίκης

«Πρωταθλητής» στην ανακύκλωση, με 65 κιλά ανακύκλωσης απορριμμάτων ανά κάτοικο ετησίως αναδείχθηκε ο Δήμος Θέρμης, σύμφωνα με το πόρισμα της Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, που παρουσίασαν οι **Σταύρος Γιαννό-**

πουλος, Κώστας Πλάκας και Ειρήνη Δημούδη. Η έρευνα του ΤΕΕ/ΤΚΜ αποκάλυψε ότι στο ένα τρίτο των δήμων η καθαριότητα των κάδων των ΑΣΑ γίνεται εβδομαδιαία, ενώ τα απορριμματοφόρα των συμμετεχόντων δήμων διανύουν καθημερινά απόσταση, περίπου, 17.000 χλμ. για τη μεταφορά των ΑΣΑ στον XYTA Μαυροάχης.

II. Αξιοποίηση ΑΣΑ από την ενεργειακή σκοπιά και οι προοπτικές εφαρμογής στην Κ. Μακεδονία

Τα «κυπέρ» και τα «κατά» των τεχνολογιών ενεργειακής αξιοποίησης και θερμικής επεξεργασίας των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ), παρουσίασαν οι **Ι. Κατσανεβάκης, Α. Μαλαμάκης, Γ. Περκουλίδης και Θ. Τσατσαρέλης**. Το πόρισμα της ΟΕ τάσσεται υπέρ των λύσεων ενεργειακής αξιοποίησης απορριμμάτων υπό προϋποθέσεις.

III. Διαχείριση επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων στην Κ. Μακεδονία

Σε, περίπου, 14.637.000 κιλά ετησίως υπολογίζεται ο όγκος των Ιατρικών Αποβλήτων (ΙΑ) στην Κ. Μακεδονία, εκ των οποίων 3.132.000 κιλά είναι τα Επικίνδυνα (ΕΙΑ) και 2.660 κιλά τα μολυσματικά - τοξικά (π.χ., τα περιέχοντα u-

δράργυρο και βαρέα μέταλλα κλπ.), σύμφωνα με στοιχεία και εκτιμήσεις της ΟΕ που στελέχώθηκε από τους μηχανικούς **Κ. Πούλιο, Α. Χασιώτη και Ελ. Χλιοπάνου** (στην «καταμέτρηση» δεν περιλαμβάνονται απόβλητα από μικροβιολογικά/διαγνωστικά εργαστήρια, Κέντρα Υγείας, οδοντιατρεία και κτηνιατρεία).

Στο πλαίσιο της πρώτης ενότητας με θέμα «Θεσμικό πλαίσιο και πολιτική διαχείρισης στερεών αποβλήτων» ο **Σωκράτης Φάμελλος**, μέλος της Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ, αναφέρθηκε στον περιφερειακό σχεδιασμό, που χρειάζεται αναθεώρηση, και τόνισε ότι οι βασικές ανάγκες εντοπίζονται στην εξυπηρέτηση όλων των ειδών των μη επικίνδυνων αποβλήτων και στην ουσιαστική «περιφερειακότητα» του σχεδίου.

Την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι «στην Ελλάδα ακόμα παλεύουμε να κλείσουμε τους εκατοντάδες, αν όχι ακόμη κιλιάδες, παράνομους ΧΑΔΑ» εξέφρασε ο πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΕΔΣΑ), δρ. **Κωνσταντίνος Αραβώσης**. Αναφερόμενος στη νέα κοινωνική Οδηγία, τόνισε πως θέτει στόχο ανακύκλωσης 50% έως το 2020.

τοξικών αποβλήτων. Η ανακύλωση ανά άτομο έφτασε πέρυσι τα 22 κιλά.

Τη στρατηγική πρόταση των τεσσάρων οικολογικών οργανώσεων, Οικολογική Εταιρεία Ανακύλωσης (ΟΕΑ), Greenpeace, WWF και Δίκτυο Μεσόγειος SOS, για τη διαχείριση των απορριμμάτων, σε αντίθεση με τη θερμική επεξεργασία, παρουσίασε αναλυτικά ο πρόεδρος

βλήτων «ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ», δρ. **Σ. Καλογήρου**, ανέφερε ότι σήμερα στην Ευρώπη λειτουργούν 432 μονάδες WTE (Waste-to-energy) και 600 παγκοσμίως και επισήμανε ότι η θερμική επεξεργασία απορριμμάτων μπορεί να συνεισφέρει στο 14% του κοινοτικού ενεργειακού στόχου για το 2020.

Στην ίδια ενότητα, ο διευθυντής του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύλωσης και Κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ) Χανίων, **Κ. Πατεράκης**, παρουσίασε το «παράδειγμα» των Χανίων και ο εκπρόσωπος του Τμήματος Ανάπτυξης και Έργων της «Ηλέκτωρ», **Γ. Κουφοδήμος**, αναφέρθηκε στην ενεργειακή συναξιοποίηση οργανικών αποβλήτων και βιομάζας.

Στην τρίτη ενότητα, η υπεύθυνη Παραγωγής και Ποιοτικού Ελέγχου της

«Sterimed», **Α. Μανουσίδου**, είπε ότι το «Κέντρο Επεξεργασίας Μολυσματικών Αποβλήτων Β. Ελλάδος» επεξεργάστηκε περισσότερα από 6.993.400 κιλά επικινδυνών ιατρικών αποβλήτων, αμιγώς μολυσματικού χαρακτήρα, μεταξύ Απριλίου 2008 και Δεκεμβρίου 2009.

Κατά την εκπρόσωπο της εταιρείας «Ανακύλωση Αδρανών Υλικών Μακεδονίας ΑΕ», **Δ. Μάτσικα**, η ρύπανση από διάφορα απόβλητα, μπάζα και απορρίμματα στο νομό Θεσσαλονίκης, έχει ξεπεράσει κάθε όριο, ενώ τόνισε ότι τα υλικά που παράγονται από την ανακύλωση των οδρανών είναι άριστης ποιότητας και έχουν κόστος, περίπου, στο 60% των πρωτογενών.

Η υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων της εταιρείας TRIAS-ECO, **Δ. Γκουνάκη**, διαβάζοντας την εισήγηση του προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου της επικείρησης, **Γ. Τριανταφυλλίδη**, μίλησε για δε-

κάδες χιλιάδες τόνους αποβλήτων εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών, που καταλήγουν σε παρανομους χώρους απόθεσης, λόγω νομοθετικών κενών και ανυπαρξίας ελέγχων.

Πρόβλημα στη διάθεση των στερέων αποβλήτων αντιμετωπίζουν στην πλειοψηφία τους οι επιχειρήσεις της Β. Ελλάδας, κατά τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο της ΜΕΛ ΑΕ και προεδρεύοντα της Ομάδας Εργασίας Περιβάλλοντος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Β. Ελλάδος, **Κ. Οικονόμου**.

Οικονομικά βιώσιμες είναι οι επενδύσεις που γίνονται από τις βιομηχανίες για τη διαχείριση αποβλήτων, την παραγωγή ανακυκλώσιμων υλικών και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), ανέφερε ο **Α. Στρατής**, γενικός διευθυντής της «Αειφόρος ΑΕ», θυγατρικής εταιρείας διαχείρισης αποβλήτων του ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ. Πρόσθεσε, δε, ότι οι επενδύσεις των εταιρειών για την προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να ενισχυθούν από την πολιτεία.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου ΟΤΑ Μειζονος Θεσσαλονίκης, **Γ. Ζουρνάς**, χαιρετίζοντας την εκδήλωση, είπε χαρακτηριστικά ότι έχει οδηγηθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας 16 φορές και έχει κερδίσει όλες τις δικαστικές μάχες.

Τις εργασίες της ημερίδας παρακολούθησαν, επίσης, ο βουλευτής Σερρών του ΛΑΟΣ, **Η. Πολατίδης**, ο δήμαρχος Θέρμης, **Θ. Παπαδόπουλος**, και η αναπληρωτρια γραμματέας Περιβάλλοντος της ΝΔ, **Λ. Γούτα**, ενώ γραπτό καιριτισμό απέστειλε ο υφυπουργός Οικονομίας, **Μ. Μπόλαρης**.

] Τα πρακτικά της ημερίδας, καθώς και τα πορίσματα των Ομάδων Εργασίας παρατίθενται στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.tkm.tee.gr.

Παρουσιάζοντας τα αποτελέσματα επτά συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα, ο πρόεδρος της Εταιρείας Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΕΣΕΔ) και γενικός διευθυντής της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύλωσης (ΕΕΑΑ), **Ι. Ραζής**, είπε ότι έχουν συλλεχθεί 12.000 τόνοι μολύβδου οξεός και 120 τόνοι νικελίου - καδμίου, ότι η ανακύκλωση «επικίνδυνων υλικών» (ορυκτέλαια, συσσωρευτές, υγρά, φρέον, φίλτρα, τακάκια) έφτασε το 2008 σε 827.511 κιλά, έναντι 101.000 το 2005, για την «Ανακύκλωση Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών», ότι βρίσκεται στη 2η θέση στην Ευρώπη -μετά τη Γερμανία- στην τοποθέτηση κάδων συλλογής, ενώ το «Εθνικό Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων» έχει απαλλάξει το περιβάλλον από 190.000 τόνους επικίνδυνων και

της Οικολογικής Εταιρείας Ανακύκλωσης, δρ. **Φ. Κυρκίτσος**. Κατά τον ομιλητή, με συνολική αξιοποίηση οικονομικών πόρων της τάξης των 275 εκατ. ευρώ ετησίως, μπορούμε σε μια πενταετία να δρομολογήσουμε ολοκληρωμένες λύσεις, δημιουργώντας ταυτόχρονα και, περίπου, 11.000 νέες μόνιμες θέσεις απασχόλησης.

Στη δεύτερη ενότητα, ο επίκουρος καθηγητής του ΑΠΘ, **Α. Καραγιαννίδης**, ανέφερε ότι η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα στην ΕΕ των «15», που δεν διαθέτει μονάδα αποτέφρωσης ΑΣΑ για ενεργειακή αξιοποίηση. Μέχρι σήμερα, στην Ελλάδα έχουν κατασκευαστεί μόνο πέντε μονάδες βιολογικής επεξεργασίας απορριμμάτων, ενώ, από τους 45 λειτουργούντες ΧΥΤΑ, σε μόλις τρεις ανακτάται βιοσέριο για ηλεκτροπαραγωγή.

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου Ενεργειακής Αξιοποίησης Απο-

ΥΑΙΚΑ SIKA • Ελάσματα • Ενέσεις • Ανθρακοϋφάσματα • ΑΔΙΑΤΑΡΑΚΤΗ ΚΟΠΗ • ΥΛΙΚΑ • ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ • ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ • ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΟΜ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ CUNITE από το 1979 • ΕΠΟΞ. ΡΗΤΙΝΕΣ ΕΡΟΧ 200, 203 Ταφ σιγάρα Τηλ.: 0106844069 - 0944/317197 ΥΑΙΚΑ ISOMAT
---	---

Tο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και το ΤΕΕ – Τμήμα Θράκης στο πλαίσιο των προσυνεδριακών εκδηλώσεων της HELECO 2011 διοργάνωσαν ημερίδα με θέμα: «Ολοκληρωμένη διαχείριση παρά-

Η εκδήλωση ήταν η 8η από τις 17 προσυνεδριακές της HELECO 2011 και έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα, όπως είπε η Χριστίνα Θεοχάρη, όχι μόνο για την προετοιμασία μιας ουσιαστικής έκθεσης και συνεδρίου για τις τεχνολογίες περιβάλλοντος που είναι η HELECO, αλλά γιατί αφορούν σε προβλήματα που επιλέγουν τα Περιφερειακά Τμήματα και στοχεύουν στην ανάδειξη λύσεων προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.

Η κα Θεοχάρη τόνισε το ρόλο

Να γίνουν δηλαδή φορείς ενός περιβαλλοντικού πολιτισμού προς όφελος του οικολογικού αποθέματος της χώρας, της δημόσιας υγείας, της ποιότητας ζωής και του δικαιώματος των επόμενων γενεών να ζήσουν σε ένα ανθρώπινο περιβάλλον».

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ – Θράκης, **Νίκος Παπαθανασίου**, αναφέρθηκε στο θεσμό της HELECO τονίζοντας ότι είναι ένα σημαντικό διεθνές γεγονός, που θέσπισε και

νότητες προφανώς, ικανοποιούν την κατεύθυνση της περιβαλλοντικής προστασίας και της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής, θα μπορούσαν όμως χωρίς να υποβαθμίζεται η σημασία τους να χαρακτηρισθούν κυρίως ως διαχειριστικές.

Αντίθετα η επιλεγέσια παρουσιάζει ιδιαίτερη αναπτυξιακή δυναμική, που για την περιοχή μας και στην περίοδο της σφραγίδης οικονομικής κρίσης που διατρέχουμε μπορεί να αποτελέσει εργαλείο οικονομικής ανάτασης με την προϋπόθεση να διασφαλίστε η προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος, ενώ ταυτόχρονα δεν πρέπει να παραβλεφθεί ότι εξαιτίας της κρίσης ελλο-

Ανάπτυξη με διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος

κινων ζωνών και προστατευόμενων περιοχών».

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 27 Μαρτίου 2010, στην Κομοτηνή, στο ξενοδοχείο «Αχίλλειο», με μεγάλη προσέλευση μελών του Επιμελητηρίου. Ανάμεσα στους παρευρισκομένους ήταν ο αναπληρωτής νομάρχης Ροδόπης και πρόεδρος Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΤΕΕ – Θράκης, **Κώστας Κατσιμίγας**, ο δήμαρχος Αιγαίου, **Ευάγγελος Λίτσος**, ο αντιδήμαρχος Μαρώνειας και μέλος του ΤΕΕ – Θράκης, **Αναστάσιος Παπαγιαννάκης**, και η **Γεωργία Ανδρέου**, πολιτευτής και μέλος του Τμήματος.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος εκπροσώπησαν οι **Χριστίνα Θεοχάρη**, διδάκτωρ Περιβαλλοντολόγος, πολιτικός μηχανικός, επιμελήτρια της ΜΕΠΑΑ/ΤΕΕ (Μόνιμη Επιτροπή Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης) και η **Μαρία Παπαδοπούλου**, μέλος ΜΕΠΑΑ.

των μηχανικών αναφέροντας τα εξής: «Η χώρα μας βρίσκεται αντιμέτωπη με πολλές περιβαλλοντικές προκλήσεις στις οποίες η Ελλάδα πρέπει να ανταποκριθεί. Σε αυτή την προετοιμασία σημαντικό ρόλο παίζουν οι μηχανικοί, υπό τη διπλή τους ιδιότητα, αυτών που συμμετέχουν στο σχεδιασμό των πολιτικών και αυτών που καλούνται να τις εφαρμόσουν. Οι μηχανικοί ανάλογα με τη θέση που κατέχουν στη Δημόσια Διοίκηση, την Αυτοδιοίκηση, τον ιδιωτικό τομέα, ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες, πρέπει με την επιστημονική τους αρτιότητα και στη βάση της επαγγελματικής δεοντολογίας να συμβάλουν στη διαμόρφωση καλύτερων όρων εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, διενέργειας περιβαλλοντικών ελέγχων, τήρησης των περιβαλλοντικών όρων. Πρέπει να γίνουν οι πρωτεγάτες ενός νέου τρόπου θεώρησης του ρόλου τους, σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος,

διοργανώνει εδώ και δεκαεπτά χρόνια το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, σε τακτά χρονικά διαστήματα, και περιλαμβάνει διεθνή έκθεση και συνέδριο για τις τεχνολογίες του περιβάλλοντος.

Για τη θεματολογία της ημερίδας ο κ. Παπαθανασίου τόνισε τα εξής: «Επιλέχθηκε από τη Διοικούσα Επιτροπή του Τμήματος, μεταξύ άλλων σοβαρών περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως:

- συγκέντρωση - επεξεργασία αστικών απορριμμάτων,
- εφαρμογή συστημάτων ανακύκλωσης,
- διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων,
- διαχείριση υδάτινων πόρων που βρίσκονται στην επικαιρότητα, και παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και επιζητούν τρόπους αντιμετώπισης για την περιοχή της Θράκης για τους παρακάτω λόγους:

Όλες οι προαναφερόμενες ε-

χεύει ο κίνδυνος βεβιασμένων αναπτυξιακών επιλογών και επενδύσεων με συνέπειες καταστροφικές και μη αναστρέψιμες και για το περιβάλλον, αλλά και την αναπτυξιακή προοπτική της Θράκης».

Χαρακτηριστικό είναι το παραδειγμα των επιχειρήσεων εξόρυξης χρυσού στην περιοχή μας, οι οποίες, εκμεταλλεύομενες την ανεργία και το διάκυπτο αίσθημα οικονομικής ανασφάλειας των κατοίκων της Θράκης, υπόσχονται θέσεις εργασίας σε τεχνικό και εργατικό δυναμικό, μελέτες σε επιστήμονες και συνεργασίες με επαγγελματίες, με προφανή επιδίωξη τη δημιουργία στρατού πραιτοριανών από άνεργους, αλλά και ανημέρωτους, συμπολίτες μας. Επίσης, στην ίδια κατεύθυνση, ανησυχία προκαλούν οι τελευταίες εξελίξεις στο θέμα της αντιμετώπισης των συνέπειών της κατασκευής και λειτουργίας του πετρελαιαγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη.

Tο e-ΤΕΕ με την ανάληψη των καθηκόντων της νέας κυβέρνησης, απέστειλε επιστολές με τις θέσεις και προτάσεις του, στα βασικά υπουργεία ενδιαφέροντος του κλάδου ΤΠΕ. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις γνωριμίας με κυβερνητικά στελέχη, προκειμένου να αναλυθούν οι προτάσεις του e-ΤΕΕ και να διερευνηθεί το πλαίσιο συνεργασίας με τη νέα πολιτική ηγεσία. Στόχος του e-ΤΕΕ είναι η καθιέρωση ενός σταθερού διαύλου συνεργασίας των κυβερνητικών φορέων και με τους επιστήμονες ΤΠΕ, ισορροπώντας με αυτόν τον τρόπο την έως σήμερα μονόπλευρη συμμετοχή των επικειρήσεων του χώρου των ΤΠΕ στην χάραξη της ψηφιακής στρατηγικής της χώρας, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των έργων ΤΠΕ.

Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες συναντήσεις:

- Με τον γενικό γραμματέα Επικοινωνιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, **Σωκράτη Κάτσικα**, με βασικό θέμα συζήτησης το πλαίσιο των μελετών και έργων ΤΠΕ, με ιδιαιτέρη έμφαση στις επικοινωνίες. Συζητήθηκε, επίσης, το πλαίσιο συνεργασίας σε θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος, όπως οι Πράσινες ΤΠΕ. Η συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνιών είναι συνεπής και τα-

κτική, με θετική διάθεση από τη νέα πολιτική ηγεσία.

- Με τον γενικό γραμματέα Δημόσιων Έργων του υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, **Γιάννη Οικονομίδη**, με κυρίαρχο θέμα την ενεργοποίηση της κατηγορίας μελετών «Πληροφοριακών Συστημάτων και Δικτύων», με στόχο τη διαμόρφωση προδιαγραφών και την αναβάθμιση

έχει υποβληθεί πρόταση για την υιοθέτηση ανεξάρτητου οριζόντιου μητρώου επιστημόνων ΤΠΕ, με κοινή ευθύνη διαχείρισης της πολιτείας και των επιστημόνων ΤΠΕ.

- Με τον ειδικό γραμματέα του υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, **Στέφανο Γκρίτζαλη**. Συζητήθηκε το πλαίσιο των

θεση και ανοικτό πνεύμα για πρακτικές λύσεις.

Το e-ΤΕΕ ανταποκρίνεται στις δεσμεύσεις του για παρακολούθηση και ουσιαστικό έλεγχο του κυβερνητικού έργου στις ΤΠΕ, προωθώντας τις θέσεις των επιστημόνων ΤΠΕ, με στόχο την αξιοποίηση τους και την αναβάθμιση της ποιότητας και της αξιοποίησης των έργων ΤΠΕ. Το e-ΤΕΕ προσπαθεί να ανταποκρίνεται έ-

Συναντήσεις της Δ.Ε. του e-ΤΕΕ με κυβερνητικά στελέχη

της ποιότητας των έργων ΤΠΕ. Όπως ζητήθηκε, έχει ολοκληρωθεί η προετοιμασία των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του ΤΕΕ.

- Με τον ειδικό γραμματέα Ψηφιακού Σχεδιασμού του υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, **Αντώνη Μαρκόπουλο**. Υποβλήθηκε υπόμνημα για την εμπλοκή των επιστημόνων ΤΠΕ στις διαδικασίες σχεδιασμού, αξιολόγησης, παραλαβής και λειτουργίας των έργων του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση», στην κατεύθυνση της αξιοποίησής τους, με στόχο τη διαφάνεια και τη βελτίωση της ποιότητας των έργων. Όπως ζητήθηκε,

έργων ΤΠΕ στους φορείς αρμοδιότητας του ΥΠΕΣ, συμφωνήθηκε η κατάργηση της δυνατότητας παράκαμψης του βασικού πτυχίου ΤΠΕ στην επιλογή της κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ Πληροφορικής στους διαγωνισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ζητήθηκαν προτάσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των επιστημόνων ΤΠΕ στους αναδόχους των έργων ΤΠΕ, οι οποίες θα αποσταλούν εντός της επόμενης εβδομάδας από το e-ΤΕΕ. Τέλος, συζητήθηκαν και δόθηκαν υποσχέσεις για τη θεμιτική συμμετοχή των επιστημόνων ΤΠΕ στη διαμόρφωση των αποφάσεων για τα θέματα ΤΠΕ. Η πρώτη συνεργασία χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα ικανοποιητική, με θετική διά-

γκαιρα στις δεσμεύσεις που αναλαμβάνει απέναντι στην πολιτική ηγεσία και αναμένει την υλοποίηση των υποσχέσεων της. Σημειώνει ότι επιζητά άμεση συνάντηση και με την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Παιδείας και Διά Βίου Μάθησης, προκειμένου να συζητηθούν οι θέσεις του αναφορικά με την Παιδεία στις ΤΠΕ, σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, αλλά και οι προτάσεις του για την αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού της χώρας στις ΤΠΕ.

Στην αντιπροσωπεία του e-ΤΕΕ συμμετείχαν οι **Μανόλης Γιαμπούρας** πρόεδρος του e-ΤΕΕ, **Νέστωρ Ιωαννίδης** πρόεδρος της ΕΠΥ, **Οδυσσέας Πυροβολάκης** πρόεδρος ΕΜΗΠΕΕ και μέλη της Διοικούσας Επιτροπής του e-ΤΕΕ.

Lysis
Μ Ν Ω Σ Ε Ι Σ

Τηλ.: 210 67 73 956
Κιν.: 69 37 11 97 15
Ε Ε Ω Τ Ε Ρ Ι Κ Η

Κώστας Ζυγούνας
Πολ. Μηχανικός Ε.Μ.Π. - Δ/νης Έργων

Θ Ε Ρ Μ Ο Μ Ο Ν Ω Σ Η

Στη Βουλή οι θέσεις του ΤΕΕ για τη διαχείριση απορριμμάτων

Στη Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής προσειώστηκαν, στις 30 Μαρτίου 2010, οι θέσεις του ΤΕΕ για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελλάδα, στο προγραμματικό πλαίσιο μέχρι το 2013. Τις θέσεις και προτάσεις του ΤΕΕ, που ακολουθούν, ανέλυσε η επιμελήτρια της Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, δρ. **Χριστίνα Θεοχάρη**.

1. Τα Αστικά Στερεά Απορρίμματα

Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού και τα ανορθολογικά καταναλωτικά πρότυπα, έχουν οδηγήσει διαχρονικά σε αύξηση της ποσότητας των κατά κεφαλήν παραγομένων Αστικών Στερεών Απορριμμάτων (ΑΣΑ). Παράλληλα παρατηρείται:

- όλο και μεγαλύτερο πρόβλημα στην εξεύρεση και αποδοχή χώρων για τη διαχείρισή τους,
- νέες όλο και αυστηρότερες νομοθετικές ρυθμίσεις και απαιτήσεις,
- νέες τεχνολογίες επεξεργασίας και βελτιώσεις σ' άτι αφορά στη συλλογή, την επεξεργασία και τη διάθεσή τους.

2. Τα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης και η αποσύνδεση παραγωγής αποβλήτων και ανάπτυξης

Για να κάνουμε τα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης που ακολουθούμε, βιώσιμα και λιγότερο επιβαρυντικά προς το περιβάλλον (Σχέδιο Δράσης, Γιοχάνεσμπουργκ, 2002), και προκειμένου να εξασφαλίσουμε ότι η κατανάλωση ανανεώσιμων και μη πόρων δεν θα υπερβαίνει τη φέρουσα ικανότητα του περιβάλλοντος, υπάρχει ανάγκη απο-

σύνδεσης της παραγωγής αποβλήτων από το ρυθμό της οικονομικής ανάπτυξης και αυτό πρέπει να αποτελέσει κομβική προτεραιότητα.

3. Οι νέες αντιλήψεις

Οι σύγχρονες αντιλήψεις και πρακτικές για τη διαχείριση των ΑΣΑ υπαγορεύουν σχεδιασμό και υλοποίηση ολοκληρωμένων συστημάτων, με βασικούς στό-

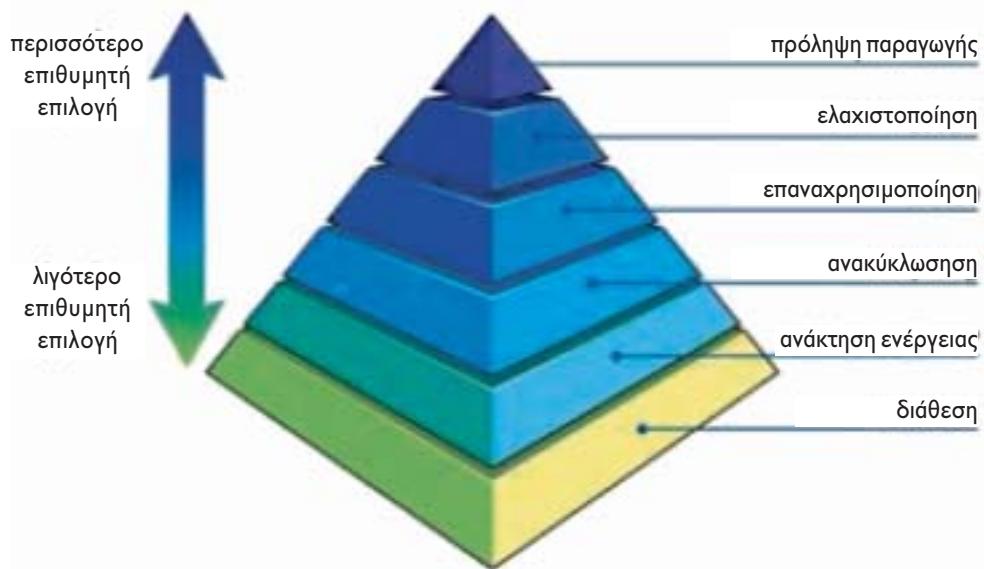
ραρικά ως εξής:

- πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων,
- προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των αποβλήτων,
- προώθηση άλλων μορφών αξιοποίησης με περαιτέρω ανάκτηση υλικών και ενέργειας,
- ασφαλής τελική διάθεση υπολειμμάτων σε οργανωμένους χώρους ταφής.

συνεχώς, αυξανόμενη (+22% κατά την 8ετία 1996-2003), ακολουθώντας την άνοδο του βιοτικού επιπέδου και την αλλαγή του τρόπου διαβίωσης. Για την ΕΕ η προβολή για το 2020 είναι 680 Κg/άτομο/έτος.

5.1. Η διαχείριση των ΑΣΑ στην Ελλάδα: Απαραίτητες καθυστερήσεις και αναποτελεσματικότητα επί δεκαετίες

Στην Ελλάδα, η διαχείριση των ΑΣΑ, παρά το γεγονός ότι υπάρχει

χους την αποτελεσματική διαχείριση και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων και ενέργειας. Το κέντρο βάρους έχει μετατοπιστεί καθαρά προς την πρόληψη της προαγωγής, την ανακύκλωση και προς την ελάττωση των βλαστικών συστατικών των αποβλήτων.

4. Η Οδηγία - πλαίσιο 98/2008 για τα απόβλητα

Οι βασικοί άξονες της πολιτικής διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων, όπως προβλέπονται και στη νέα Οδηγία - πλαίσιο 98/2008, προσδιορίζονται ιε-

με άλλα λόγια, η σύγχρονη επιστημονική γνώση, αλλά και το νομοθετικό πλαίσιο, υπαγορεύουν ότι ένας Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (XYTY) θα αποτελεί το τελευταίο στάδιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των αστικών αποβλήτων και όχι τη μοναδική μέθοδο διαχείρισή τους.

5. Η Ελλάδα

Στην Ελλάδα ο μέσος όρος τής κατά κεφαλήν παραγωγής ΑΣΑ ήταν 441 kg/άτομο/έτος (ΕΣΥΕ, 2003), προστητα η οποία βαίνει,

ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο και πόροι (Ταμείο Συνοχής, Β' και Γ' ΚΠΣ, ΕΣΠΑ 2007-2013), είναι προβληματική. Κατά καιρούς έχουμε βρεθεί μπροστά σε καταστάσεις κρίσης, όπως:

- Υψηλά πρόστιμα λόγω καταδίκης της κώρας από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Κουρουπητός).
- Κορεσμός της κώματερής των Άνω Λιοσίων, ομηρία των κατοίκων της Αττικής,
- Πυρκαγιά στους Ταγαράδες (Θεσσαλονίκη) και πρόκληση σοβαρής ρύπανσης με διοξίνες

- και άλλους ρύπους,
- Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ), που θα έπρεπε να έχουν κλείσει μέχρι το τέλος του 2008, παραμένουν περί τους 300, με τον κίνδυνο επιβολής υψηλού προστίμου, αλλά και κίνδυνο για τη δημόσια Υγεία, τα υπόγεια νερά και το περιβάλλον ευρύτερα, για τα δάση και την εικόνα της χώρας. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι πληθυσμοί και τοπικοί άρχοντες που δέχονται να υπάρχουν ΧΑΔΑ στην περιοχή τους, δεν δέχονται οργανωμένη διαχείριση των απορριμμάτων τους στα διοικητικά τους όρια.
  - Καθυστερήσεις στην υλοποίηση ώριμων έργων, με κίνδυνο απώλειας πόρων.
  - Σκουπίδια και μπάζα παντού, ακόμα και σε προστατευόμενες περιοχές, δάση, αρχαιολογικούς χώρους.
  - Παλινωδίες της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης στην υλοποίηση των Περιφερειακών Σχεδιασμών (ΠΕΣΔΑ, 2005), με αποτέλεσμα την απαξίωσή τους.
  - Αντιφατικές αποφάσεις υπηρεσιών, όπως το ΚΑΣ, οι δασικές υπηρεσίες, άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα πολύχρονες καθυστερήσεις.
  - Σύνδρομα του τύπου «Όχι στην αυλή μου» για τους πολίτες και «Όχι κατά τη διάρκεια της θητείας μου» για τους αιρετούς.
  - Πολίτες παραπληροφορημένοι.
  - Παρουσίαση κατά καιρούς λύσεων ως πανάκειας, με συγκαλυμμένα τα κόστη για τον πολίτη και το κράτος.
  - Στην επιδείνωση της κατάστασης έχουν συμβάλει η έλλειψη εργαλείων όπως ο χωροταξικός σχεδιασμός και το Δασολόγιο.
  - Κίνδυνος με το κλείσιμο των τελευταίων 300 ΧΑΔΑ για την αποφυγή προστίμου, να υπάρξουν νέοι ΧΑΔΑ, αφού δεν πρωθυνται οι περιφερειακοί σχεδιασμοί.
  - Τέλος, είναι ντροπή να μην είμαστε σε θέση να διαχειριστούμε

τα σκουπίδια μας και να είναι τα κοινοτικά πρόστιμα η κινητήριος δύναμη για να κάνουμε κάτι γι' αυτό.

6. Διαχείριση – επεξεργασία των ΑΣΑ στην ΕΕ

Υπάρχει μεγάλη ποικιλία επιλογών ανάμεσα στα κράτη - μέλη της ΕΕ ως προς τον τρόπο διαχείρισης των ΑΣΑ και ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα. Τα κράτη - μέλη μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τρεις ομάδες, ανάλογα με τις στρατηγικές που ακολουθούν:

1. Υψηλός βαθμός ανάκτησης και αποτέλεφρωσης.
2. Υψηλός βαθμός ανάκτησης, χαμηλός βαθμός αποτέλεφρωσης.
3. Χαμηλή ανάκτηση και χαμηλή αποτέλεφρωση (Ελλάδα).

6.1 Μια νέα σημαντική παραμετρος: Το φαινόμενο του θερμοκηπίου

Η καλύτερη διαχείριση των ΑΣΑ θα μειώσει την εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου. Το 2005 οι εκπομπές ΑΦΘ που προκαλούνται από τη διαχείριση των αποβλήτων έφθανε το 2%, περίπου, των συνολικών εκπομπών στην ΕΕ. Οι εκπομπές μεθανίου (21 φορές ισχυρότερο έναντι του διοξειδίου του άνθρακα στη συμβολή του στο φαινόμενο του θερμοκηπίου), αέρια που ελέγχονται από το Πρωτόκολλο του Κιότο, συνδέονται άμεσα με την ταφή των αποβλήτων. Το Εθνικό Σχέδιο Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΕΣΚΔΕ) 2008-2012, εκτιμούσε το 2004 τις εκπομπές μεθανίου σε 3.261,83 Kt ισοδυνάμου CO₂, προερχομένου από τη ΔΣΑ και προβλέπει για το 2012 μείωση σε 2.500 Kt ισοδυνάμου CO₂.

7. Θέσεις ΤΕΕ

Το ΤΕΕ ασχολείται με το θέμα της ΔΣΑ από τη δεκαετία του 1980. Οι πιο πρόσφατες δράσεις του ήταν μία Ομάδα Εργασίας το 2006 (www.tee.gr) και ακολούθως δύο ημερίδες το 2007 και 2008 για τη διαχείριση των ΑΣΑ και την ανακύ-

κλωση, αντιστοίχως. Ακολούθως;

- 06 Μαρτίου 2010: Ημερίδα για την ανακύκλωση στην Πάτρα.
- 22 Μαρτίου 2010: Ημερίδα για τη διαχείριση των Αστικών Στερεών Απορριμμάτων στη Θεσσαλονίκη.
- 23 Μαρτίου 2010: Ημερίδα στην Καβάλα για το ίδιο θέμα, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της HELECO 2011.
- Από όλες αυτές τις δράσεις προκύπτει ότι η διαχείριση των ΑΣΑ είναι σε κρίσιμη φάση και πρέπει να ληφθούν αποφάσεις πριν να είναι αργά, τόσο για το περιβάλλον όσο και για τους πολίτες και την οικονομία.
- Το ΤΕΕ, μέσα από τη διαχρονική ενασχόλησή του με τα ζητήματα της διαχείρισης των Αστικών Στερεών Απορριμμάτων, έχει προτείνει συγκεκριμένα μέτρα και πολιτικές που συνοψίζονται στα εξής:
  - Προώθηση της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων και δημιουργία προϋποθέσεων για τη μείωση του όγκου των αποβλήτων, αλλά και της περιεκτικότητάς τους σε επικίνδυνες ουσίες.
  - Θέσπιση κινήτρων και αντικινήτρων για την επίτευξη της πρόληψης της παραγωγής στερεών αποβλήτων και την προαγωγή προϊόντων κατάλληλων για επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση, στη βάση της ανάλυσης του κύκλου ζωής μέσα από την εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Πολιτικής Προϊόντων (IPP).
  - Εφαρμογή του Εθνικού και των Περιφερειακών Σχεδιασμών Διαχείρισης Αποβλήτων, με ενδεχόμενες επικαιροποιήσεις εκεί όπου χρειάζεται.
  - Εξάλειψη των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) που έχουν απομείνει.
  - Προώθηση προγραμμάτων διαλογής στην πηγή, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης επικοινωνιακής στρατηγικής που θα συμβάλει στην αντιμετώπιση του προβλήματος και η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει τη συνεχή και επιστημονικά τεκμηριωμένη πληροφόρηση και ευαίσθητοποίηση του κοινού ως προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής οποιουδήποτε σχεδιασμού.
  - Περιβαλλοντικά ασφαλής και οικονομικά συμφέρουσα μεταφορά αποβλήτων, με τη δημιουργία δικτύων Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) και την κάλυψη του συνόλου της χώρας με σύγχρονες και Ολοκληρωμένες Εγκαταστάσεις τελικής Διάθεσης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ).
  - Σταδιακή διαχρονική μείωση της ποσότητας των βιοαποδομήσιμων υλικών που οδηγούνται για υγειονομική ταφή, με τη δημιουργία σύγχρονων εγκαταστάσεων επεξεργασίας και αξιοποίησης στερεών αποβλήτων, με δεδομένο το δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα μείωσης της περιεκτικότητας σε βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που είχαν παραχθεί το 1995, 2013: μείωση στο 50%, 2020: μείωση στο 35%).
  - Προσεκτική επιλογή των τεχνολογιών ή του συνδυασμού τεχνολογιών, στη βάση του κόστους της επένδυσης, του τελικού κόστους που θα πληρώσει ο πολίτης, των επιπτώσεων στο περιβάλλον και τη δημόσια Υγεία, της διάθεσης προϊόντων που θα παραχθούν και που αυτά θα διατεθούν, κατά περίπτωση.
  - Αποτελεσματική εφαρμογή του Ν. 2939/2001 για την εναλλακτική διαχείριση των υλικών συσκευασίας και άλλων προϊόντων.
  - Στελέχωση και λειτουργία του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ).
  - Ενεργοποίηση του ΠΔ για την ανακύκλωση των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) και την ανακύκλωση χαρτιού.